Gemeente Zwolle
t.a.v. de gemeenteraadsleden

6 februari 2015

Betreft: duiken in de Wijthmenerplas
Ons kenmerk: DVS/15-019

Geachte heer, mevrouw,

De Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) is een bij de NOC*NSF aangesloten non-profit sportbond met circa 260 duikverenigingen en 15.000 aangesloten leden. Onze organisatie is op een aantal fronten actief: verenigingsondersteuning, de organisatie van duik- en duikinstructeursopleidingen, belangenbehartiging en verschillende projecten in Nederland om de kwaliteit en veiligheid van sportduiken te verbeteren.

Behoud van kwalitatief en voldoende duikwater is een speerpunt van de NOB. Om die reden ondersteunen wij de duikverenigingen en duikcentra in en rondom Zwolle die afhankelijk zijn van de Wijthmenerplas in de procedures rond de eventuele komst van een waterskibaan.

De Wijthmenerplas heeft een belangrijke functie voor de regio Zwolle. Veel verschillende gebruikersgroepen verblijven en vermaken zich al ruim dertig jaar naast elkaar. Zwemmers, zonaanbidders, omwonenden, festivalgangers, naaktrecreanten, wandelaars en duikers maken allemaal gebruik van dit recreatiegebied. De plas heeft voldoende ruimte, gezond en helder water, voldoende parkeerplaatsen en sanitaire voorzieningen. Die balans dreigt door de komst van de waterskibaan verstoord te worden.

Vooropgesteld, wij zijn niet tegen de komst van de waterskibaan en de horecagelegenheid. In tegendeel, wij zien beide ontwikkelingen als uitbreiding en waardevolle toevoeging van het recreatieaanbod. Maar er zijn wat ons betreft nog veel vragen voordat er een definitief besluit genomen kan worden.

1. Blijft het gebruik van de plas door de verschillende gebruikers in balans óf ontstaat er een nieuwe situatie waarbij de waterskibaan een dusdanige grote impact heeft die voor een groot deel van de gebruikers het recreatiegebied minder interessant maakt? Dit geldt niet alleen voor de duikers maar ook voor zwemmers, surfers en recreanten met opblaasbootjes en luchtbedden.

2. Een definitief beheersplan voor het hele recreatiegebied Wijthmenerplas is er nog niet. Uit de reacties op het concept beheersplan blijkt dat er nog veel vragen zijn over beheer en handhaving. Wordt het besluit door de raad genomen voordat er een volledig en breed gedragen beheersplan ligt?
   Een belangrijke vraag is of beheer en toezicht geen taak is van de overheid. De bevoegdheden om te kunnen handhaven ligt bij de overheid en niet bij particulieren.

3. De financiering van dit project is mede afhankelijk van de bijdragen die de gemeente levert, en de voorwaarden voor pacht. Belangrijke vraag in dit soort projecten is wie er financieel aansprakelijk is bij bijvoorbeeld een faillissement, wie ruimt dan deze baan op? Een huur of pacht periode van dertig jaar is voor een dergelijke functie erg lang en financieel onaantrekkelijk voor de ondernemer.

4. Hoe zit het met de belangen van de andere gebruikers? Welke ruimte blijft er voor hen over? Het grootste deel van de plas wordt niet meer toegankelijk vanwege het traject van de waterskibaan. Waar het tot nu toe mogelijk is om zwemmend de plas over te steken, zal dat na plaatsing van de waterskibaan niet meer mogelijk zijn.

   Al ruim dertig jaar maken individuele sportduikers, leden van duikverenigingen en duikers van duikcentra gebruik van de plas. In de loop van de jaren zijn er, met instemming van de gemeente, onder water objecten geplaatst die het duiken en het opleiden van duikers interessanter maken. Die objecten zijn straks grotendeels niet meer toegankelijk en zullen her- of verplaatst moeten worden. Het deel van de plas wat overblijft om te duiken is minder geschikt voor de duiksport vanwege onder andere de toegankelijkheid en de bodemgesteldheid.

   Hoe dan ook neemt het volume aan beschikbaar duikwater in de Wijthmenerplas flink af met de komst van een waterskibaan. Voor de langere termijn lijkt de inrichting van de Milligerplas als duikplaats een goed alternatief. Deze plas komt door zandwinning in 2016 of 2017 echter pas in de loop van 2018 beschikbaar. Voorzieningen als voldoende parkeerruimte, een veilige toegang tot het water en een oefenplatform onder water moeten eerst gerealiseerd worden. Voor de korte termijn is dit echter geen oplossing. Een voetbalvereniging laat je ook niet twee jaar zonder voetbalveld voortbestaan.

In de voorbereiding is duikvereniging Octopus betrokken. De commerciële duikscholen die gebruik maken van de Wijthmenerplas zijn in de voorbereidingen door de gemeente niet betrokken. De inbreng van duikvereniging Octopus is tot verbazing van de betrokkenen nergens in de plannen verwerkt. De wensen en eisen van de lange afstandzwemmers en nudisten hebben een plek gekregen, maar met de belangen van duiksport is in eerste instantie helemaal geen rekening gehouden.

De gesprekken met de gemeente en ondernemer van de waterskibaan zijn goed en constructief. Elkaars belangen worden gerespecteerd en er wordt naar oplossingen gezocht. Heel concreet ligt er nu vanuit de duikers een voorstel om een deel van de baan 40 tot 45 meter te verschuiven. Er blijft dan voldoende ruimte over om veilig te kunnen duiken. Echter laat de technische beperking van de baan slechts een verschuiving van 25 meter toe. De wil aan beide kanten om tot een oplossing te komen is er maar er lijkt geen werkbare compromis mogelijk. Met het opschuiven van de waterskibaan met tenminste 40 meter blijft er in de Wijthmenerplas ruimte over voor het structureel beoefenen van de duiksport. Ook de bereikbaarheid van dit stukje water voor duikers is een aandachtspunt.

Op 9 februari neemt u een besluit over de Wijthmenerplas. In de tussentijd hopen wij goede afspraken met gemeente en ondernemer te kunnen maken over het traject van de baan en de beschikbare ruimte die overblijft voor sportduikers.

Opmerkelijk vinden wij de timing, voordat de vergunning onherroepelijk is wordt een besluit gevraagd over het beschikbaar stellen van projectbudget. Gezien de vele bezwaren die leven bij omwonenden en belanghebbenden is het aannemelijk dat er meerdere bezwaren ingediend worden tegen deze vergunning. Welk signaal geeft de gemeente af door het beschikbaar stellen van projectbudget voordat de vergunning onherroepelijk is. Mochten de bezwaren gegrond worden verklaard en de waterskibaan in deze vorm niet gerealiseerd kan worden wat gebeurd er dan met dit budget? Of neemt de gemeente aan dat deze bezwaren op voorhand ongegrond zijn?

Door de gevolgde procedure, ambtelijke aanbesteding en gunning is democratische besluitvorming over of een waterskibaan past in de Wijthemerplas niet mogelijk. Zelfs als u besluit het projectbudget niet beschikbaar te stellen, en de ondernemer deze "subsidie" zelf kan financieren zal de waterskibaan er in kunnen komen. Wel of geen waterskibaan ligt niet voor ter besluitvorming.

De enige weg die belanghebbenden en omwonenden hebben om de plannen te beïnvloeden is de juridische weg en niet de democratische weg.

Tijdens de debatronde viel het ons op dat er onduidelijkheden en vragen waren. Wij hopen die met deze brief weggenomen te hebben zodat u een afgewogen besluit kunt nemen. Mocht dat niet zo zijn, dan zijn wij uiteraard bereid deze toe te lichten. U kunt ons telefonisch bereiken via 0318-559347.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB)

Mede namens
Professional Association of Diving Instructors (PADI)
Duikvereniging Octopus uit Zwolle
Duikvereniging Cerianthus uit Raalte
Duikvereniging De Oester uit Kampen
Duikcentrum De Tuimelaar uit Zwolle
Duikcentrum Zwolle
Duikcentrum KomDuiken uit Kampen

Erik van Vessem
Bestuurslid NOB